

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyní JUDr. Janou Kubenovou v právní věci žalobkyně **P. Š.**, nar. ..., bytem ..., zastoupené zákonnou zástupkyní M. Š., bytem tamtéž, proti žalovanému **Ministerstvu práce a sociálních věcí**, se sídlem Na Poříčním právu 1, 128 01 Praha 2, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 8. 2012, sp. zn. ..., č. j. ...

t a k t o :

- I. Rozhodnutí Ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 16. 8. 2012, sp. zn. ... č. j. ... **s e z r u š u j e** pro vady řízení a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou žalobou zákonná zástupkyně žalobkyně napadala rozhodnutí vydané Ministerstvem práce a sociálních věcí pod č. j. ... z 16. 8. 2012, kdy tento orgán rozhodl na základě odvolání žalobkyně tak, že její odvolání proti rozhodnutí Úřadu práce ČR – krajské pobočky v Olomouci ze dne 27. 3. 2012, č. j. ... kterým bylo rozhodnuto snížit účastnici řízení příspěvek na péči ze ... Kč na ... Kč měsíčně od dubna 2012 bylo zamítnuto a uvedené rozhodnutí bylo potvrzeno.

Ve včas podané žalobě zákonná zástupkyně uvedla, že žalobkyni byl do konce roku 2011 přiznán stupeň závislosti ve stupni IV. Dne 18. 11. 2011 se do domácnosti žalobkyně a zákonné zástupkyně dostavila pracovnice MěÚ Prostějov na sociální šetření, následně zástupkyně doložila nejnovější lékařskou zprávu od dětského neurologa a zprávu od psychoterapeuta. 6. 4. 2012 obdržela rozhodnutí č. j. ... o snížení stupně závislosti její dcery na stupeň II. Podkladem pro vydání tohoto rozhodnutí byl posudek o zdravotním stavu vypracovaný Lékařskou posudkovou službou OSSZ. S tímto posudkem o zdravotním stavu

dcery zástupkyně nesouhlasila, neboť odporoval dodaným lékařským zprávám i výsledkům sociálního šetření a nezohlednil některé životní potřeby, které její dcera nezvládá, zvláště pak potřebu péče o zdraví, potřebu oblékání a obouvání a potřebu mobility. Proto v zákonné lhůtě podala odvolání. K odvolání byla nově přiložena lékařská zpráva dětského neurologa MUDr. H. ze 17. 4. 2012 a sdělení o integrované žákyni ředitelky ZŠ v Přemyslovicích. Životní potřebu oblékání a obouvání posudková lékařka v původním zdravotním posudku vůbec neřešila a co se týká potřeby péče o zdraví, posudková lékařka vyhodnotila, že žalobkyně nepotřebuje žádný léčebný režim a co se týká potřeby mobility konstatovala, že žalobkyně chodí i stojí samostatně, schody zvládne s oporou zábradlí, tuto životní potřebu považovala za zvládnutou. Na základě odvolání byla zástupkyně s dcerou pozvána k jednání PK MPSV Brno na 20. 6. 2012 k opětovnému posouzení zdravotního stavu žalobkyně. Toto přezkoumání zdravotního stavu však bylo vedeno nekorektním až manipulativním způsobem. Rozhodnutím Ministerstva práce a sociálních věcí pak byl v případě žalobkyně stanoven II. stupeň závislosti na péči a pomoci jiné fyzické osoby s tím, že potřebuje každodenní pomoc nebo dohled jiné fyzické osoby při 4 úkonech základních životních potřeb, a to: oblékání a obouvání, tělesná hygiena, péče o zdraví, osobní aktivity. S tímto rozhodnutím však zákonná zástupkyně žalobkyně nesouhlasí, a to jak s výrokem tak i odůvodněním a toto tedy napadala z důvodu skutkových i právních.

Jednak tímto rozhodnutím není naplněno ust. § 68 odst. 3 správního řádu, kde je uvedeno, že *v odůvodnění se uvedenou důvody výroku nebo výroků rozhodnutí, podklady pro jeho vydání, úvahy, kterými se správní orgán řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů a informace o tom, jak se správní orgán vypořádal s návrhy a námitkami účastníků a s jejich vyjádřením k podkladům rozhodnutí.* V napadeném rozhodnutí ministerstva, které nepochybně spadá pod režim správního řádu, se správní orgán nikde v obsahu rozhodnutí nevypořádal se vznesenými námitkami žalobkyně v rámci odvolacího řízení a výsledky sociálního šetření. Napadené rozhodnutí ministerstva se výsledky sociálního šetření nikde nezaobíral, toliko na jeho výsledky odkazuje. V textu napadeného rozhodnutí není nikde napsáno, proč PK MPSV považuje výsledky sociálního šetření za liché a opírá se bez bližšího vysvětlení jen o předchozí rozhodnutí Úřadu práce ČR – krajské pobočky v Olomouci, kontaktní pracoviště Prostějov č. j. ... ze dne 27. 3. 2012 a posudek o zdravotním stavu žalobkyně vypracovaný PK MPSV ČR dne 20. 6. 2012.

V rozhodnutí Ministerstva práce a sociálních věcí vydané pod č. j. ... dne 16. 8. 2012 ministerstvo v souladu s posudkem PK MPSV o zdravotním stavu žalobkyně, dochází k následujícím závěrům: *„Ministerstvo dospělo k závěru, že účastník není schopen samostatně vykonávat čtyři ze základních životních potřeb. U zbývajících pěti základních životních potřeb považuje ministerstvo za prokázané, že by je měl být účastník řízení schopen samostatně vykonat vzhledem ke svému zdravotnímu stavu. Následující životní potřeby tedy nelze považovat za nezvládnuté, a to z následujících důvodů:*

Mobilita – u účastníka řízení nebyla prokázána taková porucha funkce dolních končetin, která by způsobila imobilitu. Účastník řízení je schopen samostatné chůze bez opory a bez kompenzačních pomůcek.

Stravování – u účastníka řízení nebyla diagnostikována tak závažná duševní porucha, která by znemožňovala provedení činností spojených se stravováním. Rovněž není přítomna

oboustranná praktická ani úplná slepota a úchopová funkce horních končetin není omezena. Přijímání stravy za pomoci lžice je přípustným standardem.

Orientace – postižení duševních schopností účastníka řízení se pohybuje v pásmu lehké mentální retardace bez vlivu na základní orientaci. Účastník řízení je rámcově orientován všemi směry, je schopen vnímat zrakem i sluchem.

Komunikace – účastník řízení je schopen se verbálně dorozumět, jeho odpovědi jsou zcela adekvátní v relaci otázky. Řeč je sice setřelá, ale lze ji porozumět. Účastník řízení zvládá základy písemné komunikace a navštěvuje za pomoci asistenta 4. třídu základní školy.

Výkon fyziologické potřeby – bylo zjištěno, že účastník řízení je schopen samostatně zvládnout tuto základní životní potřebu...“.

Zákonná zástupkyně je přesvědčena, že se jedná toliko o subjektivní názor členů PK MPSV, který v žádném případě nekoresponduje se současným zdravotním stavem žalobkyně a předloženou odbornou lékařskou dokumentací. S posudkovým závěrem PK MPSV není patrná žádná návaznost na jednotlivé podklady, což znamená, že PK nevysvětluje, o jaký konkrétní podklad ten který závěr opírá. Tím došlo k nenaplnění ust. § 3 a § 68 odst. 3 správního řádu. Porušením tohoto ustanovení správního řádu je i závěr PK MPSV ČR o tom, že žalobkyně by měla být schopna samostatně vykonávat vzhledem ke svému zdravotnímu stavu sporné úkony základních životních potřeb. Jedná se toliko o subjektivní dedukci. PK MPSV ČR, jejíž hlavní úkol postavit skutkový stav najisto, pak nebyl splněn.

Zákonná zástupkyně žalobkyně tedy namítala, že žalobkyně není schopna zvládat více základních životních potřeb stanovených v § 9 zákona o sociálních službách, než uvádí žalovaný ve svém rozhodnutí na podkladě posudku PK MPSV ČR, s nímž zákonná zástupkyně žalobkyně nesouhlasí a navíc rozhodnutí žalovaného nebylo odůvodněno v souladu s ust. § 68 odst. 3 správního řádu.

V písemném vyjádření k žalobě žalovaný uvedl, že žalobkyně pobírala příspěvek na péči ve výši 12.000 Kč měsíčně. Z důvodu konce platnosti posudku realizoval MěÚ Prostějov, odbor sociálních věcí, sociální šetření a požádal v souladu s ust. § 25 odst. 2 zákona o sociálních službách OSSZ o posouzení stupně závislosti žalobkyně (s platností posouzení k 1. 1. 2012). Z posouzení stupně závislosti OSSZ dne 22. 2. 2012 vyplynulo, že žalobkyně je považována za osobu závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni II. (středně těžká závislost). Následně Úřad práce ČR – krajská pobočka v Olomouci zahájil správní řízení ve věci opětovného posouzení nároku a výše příspěvku na péči. Úřad práce 27. 3. 2012 vydal rozhodnutí, jímž bylo rozhodnuto snížit účastníci řízení příspěvek na péči z ... Kč na ... Kč měsíčně ode dne 1. 4. 2012. Proti tomuto rozhodnutí bylo podáno odvolání. V rámci odvolacího řízení žalovaný požádal v souladu s ust. § 20 odst. 2 zákona o sociálních službách, o posouzení stupně závislosti žalobkyně PK MPSV, detašované pracoviště v Brně. Z posouzení stupně závislosti PK MPSV vyplynulo, že žalobkyně je považována za osobu závislou na pomoci jiné fyzické osoby v II. stupni (těžká závislost). Poté žalovaný zákonnou zástupkyní žalobkyně informoval o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí ve věci

příspěvku na péči. Této možnosti zákonná zástupkyně využila a v písemnosti vyjádřila nespokojenost s posouzením stupně závislosti žalobkyně a s průběhem jednání PK MPSV. Zákonná zástupkyně žalobkyně nesouhlasí s posouzením stupně závislosti žalobkyně v odvolacím správním řízení, resp. s rozhodnutím žalovaného.

V žalobě pak uvádí, že žalovaný se v rozhodnutí nevypořádal se vznesenými námitkami. Žalovaný k výše uvedenému konstatuje, že napadené rozhodnutí obsahuje v části svého odůvodnění jak důvody konečného výroku, tak také podklady a úvahy, na základě kterých žalovaný dospěl ke svému závěru a v neposlední řadě obsahuje odůvodnění i reakci na námitky zákonného zástupce žalobkyně. Další námitky vyjadřují nesouhlas s posouzením základních životních potřeb, konkrétně se jedná o mobilitu, orientaci, komunikaci a stravování. K uvedenému žalovaný podotkl, že v rámci odvolacího správního řízení byl stupeň závislosti žalobkyně posuzován dle platných právních norem, tedy dle ust. § 7 a § 8 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů a vyhl. č. 505/2006 Sb., ve znění vyhlášky č. 391/2011 Sb., (od 1. 1. 2012). Žalovaný tedy zjistil, které činnosti není žalobkyně schopna samostatně vykonávat a dospěl k následujícím závěrům:

Z „Hodnocení závislosti podle zák. č. 108/2006 Sb., v platném znění a Přílohy č. 1 vyhl. č. 505/2006 Sb., ve znění účinném od 1. 1. 2012“, vyplývá, že žalobkyně nezvládne 4 ze základních životních potřeb: 1) oblékání a obouvání, 2) tělesná hygiena, 3) péče o zdraví a 4) osobní aktivity.

Z posouzení stupně závislosti PK MPSV vyplynulo, že žalobkyně je osobou závislou na péči jiné fyzické osoby ve stupni II. (středně těžká závislost), a to ode dne 1. 1. 2012.

Své stanovisko k námitce směřující k posouzení základních životních potřeb žalovaný vyjádřil k odůvodnění napadeného rozhodnutí a opětovně uvádí, že PK MPSV zhodnotila stupeň závislosti žalobkyně a provedla nové posouzení zdravotního stavu žalobkyně ke dni svého jednání. Po prostudování veškeré podkladové dokumentace dospěl žalovaný k závěru, že žalobkyně splňuje podmínky nároku na přiznání příspěvku na péči ve výši 6.000 Kč, neboť se jedná o osobu závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni II. (středně těžká závislost). Žalovaný k výše uvedené skutečnosti podotýká, že závěr PK MPSV je v korelaci se závěrem posudku OSSZ.

Žalovaný dospěl k závěru, že žalobkyně není schopna vykonávat samostatně 4 ze základních životních potřeb. Dále žalovaný uvedl, že jedna základní životní potřeba (péče o domácnost) se nehodnotí, a to s ohledem na věk žalobkyně. U zbývajících pěti základních životních potřeb považuje žalovaný za prokázané, že by je měla být žalobkyně schopna samostatně vykonávat vzhledem ke svému zdravotnímu stavu. Následující životní potřeby tedy nelze považovat za nezvládané, a to z následujících důvodů:

1) mobilita

U žalobkyně nebyla prokázána taková porucha funkce dolních končetin, která by způsobila mobilitu. Žalobkyně je schopna samostatné chůze bez opory a bez kompenzačních pomůcek.

2) stravování

U žalobkyně nebyla diagnostikována tak závažná duševní porucha, která by znemožňovala provedení činností spojených se stravováním. Rovněž není přítomna oboustranná praktická ani úplná slepota a úchopová funkce horních končetin není omezena. Přijímání stravy za pomoci lžice je přípustným standardem.

3) orientace

Postižení duševních schopností žalobkyně se pohybuje v pásmu lehké mentální retardace bez vlivu na základní orientaci. Žalobkyně je rámcově orientována všemi směry, je schopna vnímat zrakem i sluchem.

4) komunikace

Žalobkyně je schopna se verbálně dorozumět, její odpovědi jsou adekvátní v relaci otázky. Řeč je sice setřelá, ale lze ji porozumět. Žalobkyně navštěvovala za pomoci asistenta 4. třídu základní školy a zvládala základy písemné komunikace v rozsahu této třídy.

5) výkon fyziologické potřeby

Bylo zjištěno, že žalobkyně je schopna samostatně zvládnout tuto základní životní potřebu.

K výše uvedenému žalovaný konstatuje, že orgánem kompetentním zhodnotit zdravotní stav na základě jednotlivých lékařských nálezů je PK MPSV. Nutno podotknout, že nestačí zjistit pouze skutkový stav věci – zdravotní postižení, zajistit nálezy odborných lékařů a odbornou lékařskou dokumentaci, zvládání jednotlivých základních životních potřeb zjišťované v rámci sociálního šetření (u nezletilého dítěte navíc prezentované zákonným zástupcem) apod. – ale rovněž stav právní, tedy dovodit, jak se medicínské hledisko projeví ve vztahu k jednotlivým ustanovením příslušného zákona, resp. jaký vliv má konkrétní zdravotní postižení na míru zvládání jednotlivých základních životních potřeb. Žalovaný ve správním řízení zhodnotil provedené důkazy, tedy i správnost posudku z hlediska jeho úplnosti a přesvědčivosti a dospěl k názoru, že posudek PK MPSV byl úplný a přesvědčivý. Proto z něho při svém rozhodování vycházel. Nutno podotknout, že v souladu s ust. § 9 odst. 4 a 5 zákona o sociálních službách se při hodnocení schopnosti zvládat jednotlivé základní životní potřeby hodnotí funkční dopad dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu na tuto schopnost. Přitom se nepřihlíží k pomoci, dohledu nebo péči, která nevyplývá z funkčního

dopadu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu a dále, pro uznání závislosti k příslušné základní životní potřebě musí existovat příčinná souvislost mezi poruchou funkčních schopností z důvodu nepříznivého zdravotního stavu a pozbytím schopnosti zvládat základní životní potřebu v přijatelném standardu. Funkční schopnost se hodnotí s využíváním zachovaných potenciálů a kompetencí fyzické osoby a využíváním běžně dostupných pomůcek, prostředků, předmětů denní potřeby nebo vybavení v domácnosti, veřejných prostor nebo s využitím zdravotnického prostředku.

Na základě posouzení všech shromážděných podkladů považuje žalovaný za prokázané, že žalobkyně splňuje podmínky nároku na přiznání příspěvku na péči II. stupně (středně těžká závislost). K námitkám zákonné zástupkyně žalobkyně, které se týkají postupu při jednání PK MPSV žalovaný uvádí, že posudek PK MPSV ze dne 20. 6. 2012 je jedním z podkladů, na základě kterého je v odvolacím správním řízení rozhodováno. Žalovaný považuje posudek PK MPSV za vnitřně bezrozporný a stanovisko PK MPSV za objektivní, a to především s ohledem na aktuální a kompletní podkladovou dokumentaci, která byla při jednání PK MPSV k dispozici. Žalovaný rovněž podotýká, že žalobkyně i její zákonná zástupkyně byly jednání PK MPSV přítomny a že bylo realizováno i odborné vyšetření žalobkyně přítomnými lékaři PK MPSV. Z posudku PK MPSV ze dne 20. 6. 2012 nevyplývá, že by zákonná zástupkyně žalobkyně vznesla při jednání PK námitky či požadavky na doplnění vyšetření žalobkyně. Zákonná zástupkyně žalobkyně v žalobě žalovanému dále vytýká, že její námitky k posudkovému jednání nevyhodnotila jako podnět pro zahájení přezkumného řízení, přezkumné řízení nezahájila a vydala ve věci rozhodnutí. Žalovaný zastává názor, že postupoval v řízení o odvolání v souladu se správním řádem, když nejdříve vydal rozhodnutí. Dle ust. § 94 a násl. správního řádu předmětem přezkumného řízení může být pravomocné rozhodnutí, které bylo vydáno v rozporu s právními předpisy. V případě, že by žalovaný ve věci nerozhodl, nebyl by k dispozici předmět přezkumného řízení, konečně ani žaloby.

Žalovaný nadto podotýká, že po vydání rozhodnutí ve věci byla spisová dokumentace spolu s rozhodnutím a podnětem zákonné zástupkyně žalobkyně k zahájení přezkumného řízení dne 18. 10. 2012 postoupena příslušnému odboru žalovaného k dalšímu posouzení.

Žalovaný je na základě výše uvedených skutečností přesvědčen, že byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu nezbytném pro soulad úkonu s požadavky uvedenými v právních předpisech, že rozhodl v souladu se zákony a věcně správně a navrhoval, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

Skutková zjištění a právní posouzení soudem.

Žaloba je důvodná.

Z připojených správních spisů bylo zjištěno, že před vydáním rozhodnutí prvostupňovým správním orgánem, a to Úřadem práce ČR – krajská pobočka v Olomouci, kontaktní pracoviště Prostějov, který rozhodl snížit žalobkyni příspěvek na péči z ... Kč na ...

Kč měsíčně od 1. 1. 2012 byl posuzován zdravotní stav žalobkyně lékařem OSSZ Prostějov, který uvedl, jaké lékařské nálezy měl k dispozici s tím, že před lékařským posouzením bylo provedeno sociální šetření a toto měl rovněž posudkový lékař k dispozici.

Ten po zhodnocení dospěl k posudkovému závěru, když popsal zdravotní stav žalobkyně, že nezvládá základní životní potřeby z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, a to orientace, komunikace, stravování, tělesná hygiena a osobní aktivity, tedy nezvládá celkem 5 základních životních potřeb.

Do rozhodnutí úřadu práce zákonná zástupkyně žalobkyně podala odvolání, neboť s posouzením zdravotního stavu stanovením stupně závislosti žalobkyně na pomoci jiné fyzické osoby nesouhlasila. Odvolací orgán, Ministerstvo práce a sociálních věcí, posoudilo znovu zdravotní stav v rámci řízení příspěvku na péči u žalobkyně, když z posudku PK MPSV vyplývá, že ministerstvo mělo k dispozici rozhodnutí úřadu práce, vyjmenoval, jakou mělo ministerstvo k dispozici podkladovou dokumentaci, a to zdravotní dokumentaci včetně sociálního šetření a sdělilo, že 20. 6. 2012 proběhlo jednání u PK MPSV Brno, kterého se zúčastnila žalobkyně i se svou zákonnou zástupkyní.

Posudková komise popsal, jak se posuzovaná projevovala, čeho byla schopna a čeho nikoliv, uvedla, které další lékařské nálezy měla k dispozici a sdělila, že pokud jde o diagnostický souhrn, u posuzované se jedná o dětskou mozkovou obrnu – spastická diparéza lehkého stupně s akcentací na dolních končetinách, porucha jemné motoriky, etiologie závažná porodní asfyxie, lehká mentální retardace, celkové IQ 57, dyslalie.

Posudková komise pak ze zásadních lékařských zpráv citovala, stejně tak jako z provedeného sociálního šetření a uvedla, že pokud jde o posuzovanou, hlavní příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu je poporodní asfyxie s rozvojem dětské mozkové obrny a opožděním psychomotorického vývoje. Z neurologického hlediska se jedná o spastickou diparézu lehkého stupně s akcentací na dolních končetinách, v popředí je porucha jemné motoriky vyjádřena nejvíce na horních končetinách. K jednání přišla v doprovodu matky, stoj a chůze samostatná, výrazná planoalgie nohou, chůze bez nutnosti použití opěrných pomůcek, zvládá i dlouhé vzdálenosti. Zvládá i poskoky, stojí na jedné noze 3-4 sekundy, dřep svede. Dle psychologického vyšetření lehká mentální retardace, infantilita, nutné vedení, samostatné práce není schopna, problémem je udržení koncentrace pozornosti, velmi pomalé pracovní tempo. Při posudkovém jednání komunikuje, odpovědi adekvátní, setřelá řeč, ale lze rozumět, odpovědi jednoslovné, ale v relaci otázky. Kreslí obrázek, je schopna popsat nakreslené. Je schopna přečíst text z knížky v přiměřeném tempu. Je orientovaná místem, uvedla, že je nyní v Brně, že bydlí v H., číslo domu 138, že chodí do 4. třídy základní školy. Doma si jídlo je schopna vybrat z ledničky, přinese, nají se lžičkou, lžičkou si jídlo nakrájí, příbor nepoužívá. Oblékání se snaží zvládnout sama, zip zvládne, knoflíky a tkaničky, které vyžadují pečlivou jemnou motoriku zvládne pouze s pomocí. Základní ranní hygienu zvládá, ruce, obličej si umyje, matka ji pomáhá s celkovou koupelí a s mytím vlasů. Je kontinentní, fyziologickou potřebu zvládá. Je vázána na maminku, v kolektivu v úzadí, v rámci jednání PK MPSV ale komunikovala, z počátku vždy pohledem žádala matku o svolení, následně se skamarádila a komunikace byla uvolněnější.

PK MPSV uvedla, že prostudovala všechny doložené odborné nálezy a z některých výše zkráceně citovala. Nálezy, ze kterých necitovala, vesměs potvrzují stejný zdravotní stav jako nálezy citované, navíc PK objektivizovala zdravotní stav posuzované vyšetřením při jednání, takže posudkový závěr vychází ze zjištěného zdravotního stavu, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Mezi doloženými lékařskými nálezy nejsou rozpory, které by se dotýkaly skutečností významných pro posudkový závěr. Zdravotní stav a jeho funkční důsledky byly pro účely posudkového závěru PK MPSV zjištěny v rozsahu, který je dostatečný pro použití posudkových kritérií stanovených v právních předpisech.

PK pak uvedla, že u posuzované se jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, který má vliv na zvládání základních životních potřeb. PK použila při svém hodnocení právní předpis, novelu zákona č. 108/2006 Sb., zákonem č. 366/2011 Sb., a novelu vyhlášky 505/2006 Sb., vyhláškou č. 391/2001 Sb., který nabyl účinnosti od 1. 1. 2012. PK pak uvedla, že z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nezvládá posuzovaná nebo zvládá s pomocí či dohledem základní potřeby, a to *oblékání a obouvání* – při oblékání potřebuje pomoc – nezapne knoflíky, nezaváže tkaničky, objektivně neurologicky přítomna porucha jemné motoriky, *tělesná hygiena* – základní ranní hygienu – mytí rukou, obličeje, zubů zvládá, pomoc potřebuje při celkové hygieně a mytí vlasů, *péče o zdraví* – uvedeno, jaký lék užívá, sama nezvládá užívat, nutná pomoc matky, 2x týdně jezdí na rehabilitaci, *osobní aktivity* – vykonávání aktivit obvyklých věku a prostředí, např. vzdělání, volnočasové aktivity – vzhledem k psychomotorické retardaci s vyjádřenou lehkou mentální retardací je limitována.

PK MPSV uvedla, že s posudkovým závěrem lékaře LPS OSSZ se shoduje v počtu uznávaných základních životních potřeb i v přiznání II. stupně závislosti, i když rozložení životních potřeb je mírně pozměněno v důsledku objektivizace zdravotního stavu a jemu přiměřené aplikace posudkových kritérií. Dále pak uvedla, že funkční schopností dané dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem se hodnotí s využíváním zachovalých potenciálů a kompetencí osoby, tj. se zachovanými funkčními schopnostmi a s využitím běžně dostupných pomůcek, prostředků, předmětů denní potřeby nebo vybavení domácnosti, veřejných prostor nebo s využitím zdravotnického prostředku (facilitátory, facilitující prostředky), tzn. že pro účely zákona o sociálních službách se hodnotí funkční dopady zdravotního postižení se schopností zvládat základní životní potřeby s využitím facilitujících prostředků, které vyrovnávají případné znevýhodnění a napomáhají nebo umožňují samostatnost. Může jít např. o zdravotně vyhovující oblečení, obuv, hůl, berly, chodítka, zábradlí, madlo, odstranění prahů, lžičky na obouvání, kompenzační pomůcky jako protézy, brýle, sluchadla, pomůcky při úniku moče, chůze s přidržováním o zábradlí, vstávání s oporou o nábytek atd.

Posudková komise pak uvedla, proč neuznala další úkony základní životní potřeby a toto také zdůvodnila.

Ministerstvo práce a sociálních věcí pak vydalo dne 16. 8. 2012 rozhodnutí, které je předmětem soudního přezkumu a kdy rozhodlo dle ust. § 90 odst. 5 správního řádu tak, že odvolání žalobkyně se zamítá a rozhodnutí Úřadu práce ČR – krajské pobočky v Olomouci ze dne 27. 3. 2012 se potvrzuje.

Pokud jde o odůvodnění tohoto rozhodnutí, z něho je patrné, že ministerstvo při vydání rozhodnutí vycházelo z posudku PK MPSV ČR ze dne 20. 6. 2012, když uvedlo, že ministerstvo k výše uvedenému konstatuje, že posuzování zdravotního stavu žadatele o příspěvek na péči a následné stanovení stupně závislosti je plně v kompetenci OSSZ a PK MPSV. Ministerstvo rovněž vychází ze skutečností, že OSSZ i PK MPSV posoudila zdravotní stav účastníka řízení na základě kompletní lékařské dokumentace a souvisejících podkladů s tím, že posudkoví lékaři vycházeli z aktuálního zdravotního stavu účastníka řízení, z objektivně zjištěných posudkově významných skutečností i z lékařských nálezů doložených zákonným zástupcem účastníka řízení. Ministerstvo tedy nemá důvod pochybovat o objektivitě stanoviska OSSZ, resp. PK MPSV dále uvedlo, že OSSZ i PK MPSV vychází při posuzování stupně závislosti ze zdravotního stavu osoby doloženého nálezem ošetřujícího lékaře, z výsledku sociálního šetření a zjištění potřeb osoby, popřípadě z výsledků funkčních vyšetření a z výsledků vlastního vyšetření posuzujícího lékaře. Ministerstvo tedy zastává názor, že v rámci odvolacího správního řízení byl dostatečně zjištěn stav věci, o němž nelze mít důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad úkonu s požadavky uvedenými v právních předpisech. S ohledem na výše uvedené skutečnosti, i přes námitky zákonného zástupce muselo být napadené rozhodnutí úřadu práce ministerstvem potvrzeno. Ministerstvo také nepochybuje o skutečnosti, že zdravotní stav účastníka řízení je nepříznivý a že vyžaduje každodenní pomoc jiné fyzické osoby. Zdravotní stav účastníka však v rámci posuzování zvládání základních životních potřeb neodpovídá rozsahu, který je nezbytný pro splnění podmínek přiznání vyššího stupně závislosti, než je závislost ve stupni II. (středně těžká závislost). Zprávy odborných lékařů prokazují skutkový stav věci, resp. aktuální zdravotní stav účastníka řízení. Posudek PK MPSV pak prokazuje stav právní, tedy posuzuje konkrétní způsob, kterým lze zjištěný zdravotní stav účastníka řízení aplikovat na příslušná ustanovení právních předpisů v rámci stanovení stupně závislosti účastníka řízení.

Krajský soud v Brně se ztotožňuje s námitkou zákonné zástupkyně žalobkyně v tom smyslu, že pokud jde o rozhodnutí Ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 16. 8. 2012, nenaplní toto rozhodnutí podmínky ust. § 68 odst. 3 správního řádu, dle něhož *v odůvodnění se uvedou důvody výroku nebo výroků rozhodnutí, podklady pro jeho vydání, úvahy, kterými se správní orgán řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů a informace o tom, jak se správní orgán vypořádal s návrhy a námitkami účastníků a s jejich vyjádřením k podkladům rozhodnutí.*

Krajský soud v Brně se ztotožňuje s názorem žalovaného v tom, že v řízení o nároku na příspěvek na péči je vázán závěrem posudku PK MPSV. Je však na žalovaném, aby posoudil vypovídací hodnotu posudku, neboť je to žalovaný, kdo v odvolacím řízení o nároku na příspěvek na péči rozhoduje.

Pokud jde o rozhodnutí žalovaného z 16. 8. 2012, žalovaný se sice s posudkem vypořádává, ale dle názoru soudu však nedostatečným způsobem zejména pokud jde o úvahy, kterými se správní orgán řídil při hodnocení podkladů a při výkladu právních předpisů a dostatečným způsobem není ani vyjádřeno, jak se správní orgán vypořádal s návrhy a námitkami zákonné zástupkyně žalobkyně a s jejím vyjádřením k podkladům rozhodnutí, zvláště za situace, kdy z posudku LPK OSSZ vyplývá, že posuzovaná nezvládá 5 základních životních potřeb a PK MPSV čtyři.

Proto soud dle ust. § 78 odst. 7 soudního řádu správního (dále jen „s.ř.s.“) zrušil rozhodnutí žalovaného vydané dne 16. 8. 2012, věc vrací žalovanému k dalšímu řízení, když dle § 78 odst. 5 s.ř.s. je žalovaný vázán právním názorem soudu v tom směru, že při vydání nového rozhodnutí v odůvodnění rozhodnutí musí být patrný úvahy žalovaného, kterými se řídil při hodnocení podkladů pro vydání rozhodnutí a při výkladu právních předpisů i informace o tom, jak se vypořádal s návrhy a námitkami účastníků a jejich vyjádření k podkladům rozhodnutí.

Krajský soud v Brně zde také poukazuje na to, že dle ust. § 9 odst. 5 zákona č. 108/2006 Sb., pro uznání závislosti v příslušné základní životní potřebě musí existovat příčinná souvislost mezi poruchou funkčních schopností z důvodu nepříznivého zdravotního stavu a pozbytím schopnosti zvládat základní životní potřebu v přijatelném standardu. Funkční schopnosti se hodnotí s využitím zachovaných potenciálů a kompetencí fyzické osoby a využíváním běžně dostupných pomůcek, prostředků, předmětů denní potřeby nebo vybavení v domácnosti, veřejných prostor nebo s využitím zdravotnického prostředku.

Z nově vydaného rozhodnutí, z jeho odůvodnění musí být také patrný úvahy správního orgánu v tom smyslu, a to právě s ohledem na námitky zákonné zástupkyně žalobkyně, co vedlo žalovaného při posuzování stupně závislosti, kdy se hodnotí schopnost zvládat základní životní potřeby uvedené v § 9 odst. 1 písm. a) až j) (v tomto případě a) až i), že v přijatelném standardu je schopna žalobkyně zvládat ty základní životní potřeby, u nichž PK MPSV ČR hodnotila, že tyto zvládá a které rozporuje její zákonná zástupkyně.

Pokud jde o náklady řízení, žalobkyně ve věci měla úspěch, náklady řízení ji nevznikly, proto bylo rozhodnuto tak, že žádnému z účastníků nebyly přiznány náklady řízení (§ 60 odst. 1 s.ř.s.).

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno, ve dvojím vyhotovení. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 30. července 2014

JUDr. Jana Kubenová, v. r.
samosoudkyně

Za správnost vyhotovení:
Marie Šeregelyová